

8 №

октабр 3 ЛУН

8 №

октабр 3 ЛУН

VELƏTÇAN GAZETA

(Велөтчан газета)

Vil alfavit komitet-
lən organ

Вил алфавит коми-
тетлөн орган

A D R E S:
Кудымкар, ОКРИК-лән
Prezidium

A d P E C:
Кудымкар ОКРІБЛӨН
Президиум

PETƏ 1-iş DEKADAƏ

ПЕТӨ 1-ге дЕКАДАӨ

Terminologija jylış komi kьv vьln

Komi otirlən revolucijaəz ez vəv as kьv vьln literatura, ez vəv nekьeəm promьslennost, sьsan komi kьr əktəts (leksikaьs) əddən i bednəj, avuəş proizvodstvennəj terminnez (kьvvez) nq vištavьs, vovşo-pə oz poz nem giznь komiən, oz tuj. Mijə ed əni ətlaьn roç proletariatkət nuətam socialističeskəj stroitelstvo, ətlaьn levtam socialističeskəj promьslennost, mijan ətik politika, mьjşan mijan una ətlasa proizvodstvennəj da političeskəj kьvvez (terminnez): sojuz, sovet, komitet, respublika, kommunis, kamennəj ugoł, fabrika, traktor, kolhoz i.s.o. kin vermas vištavьn, ena kьvves-pə ne mijanəş, komiən gizikə mijanlə oz tuj nьrtнь aslanьm kьvəktətə? Etaş vermas vištavьn toko nacional sovinist.

Nem şornitнь, mijan oзыn əni əddən ьзыt zadaça, mijanlə kolə komi kьv pьrtнь literatur-nəj kьvə, da seteəm kьlə, med sijə vezərtis bьd komi uzaliş, bьd kolxoznik, med eta kьv otsalis mijanlə levtнь kultura, med literaturnəj kьv mijan vəli orudija tujə şetнь uzaliş komi otirlə kommunističeskəj vospitaңno, med mian vazşa dьrevnalən vezşis çuzən banьs.

Vot kьeəm mijanlə kolə kьv. No kolə tədnь da kuzнь, kьş pьrtнь komi kьlə roç kьvvez, kьş nijə gizub. Eməş mijan kolasнь seteəm komiən gizişsez, kədnija sьiş-sьə, bukvaiz-bukvaə peşşəni i şornitнь i gizнь roçən, eməş i seteəməş, kədnija kuçikşinьs petəni da peşşəni političeskəj, ali pauçno-texničeskəj ali internacionalnəj kьv bergətnь komi kьv vьlə (revolucija olan bergətan, əlektričestvo-nirtanbi i.s.o).

Viştalam talun, kьş eteəm kьvvez gizнь. Obsestvenno-političeskəj, pauçno-texničeskəj da internacionalnəj terminnez (kьvvez) ozə bergətcə komi kьv vьlə, toko ena kьvvezlə şetşə ovjaş-ñenno, med sijə vezərtis bьd uzaliş komi otir. Gizçəni eteəm kьvvez roç i komi orfografija şərti, kьş eteəm kьvves suşəni otir kolasнь: roçən kommunist, komiən suəni kommunis, roçən aeroplan, komiən-a roplan i. s. o.

Vil terminnez, kədnija şogmisə socialističeskəj stroitelstvo nuəlikə, kədnija suşəni mu pašta ətmoz, loisə mirovəj terminnezən, sizşə ozə vuzətcə komi kьv vьlə: rik, okrik, profsojuz, sojuzkoz, zagotskot, sojuzxлəb i. s. o.

Eməş mijan peşşişsez komi kьv ponda, kədnia eteəm kьvvezşə bergətişə komi kьv vьlə aslanьs vьvestkaez vьln- sojuzxлəb-sojuzñan, zagotskot- zagotpoda. kьeəm jurən nija gizisə et eəm vьvestkaesə! Ətik kьln kьk nacija-зыn kьls roçən, məd zyньs komiəu. Kin eteəm vьvestkasə vezərtas? Açьs gizişьs oz vezərt.

Proizvodstvenəj terminnez, kədə pozə vuz-ətnь komi kьv vьlə, komiən gizнь zelezneş ru-da-kərt ruda, zelezodelatelnəj zavod-kərt keran zavod i. s. o. kədə kьvvesə oz tuj vuzətnь, siz i kolə kolнь: kamennəj ugoł, promьslennost, zavod i s. o.

Pьrtнь kolə pravilo tujə: kədnija terminnezə oz tuj vuzətnь komi kьv vьlə, nijə kolə gizнь otir şornitəni şərti, a ne bьdsən roç kьv şərti, med komi uzaliş vezərtis da kuzis sunь kьysə zugdьtəş, kornita, jatnəja, no etija pravilo suvtətikə, mijanlə kolə una uz nuətnь, med eteəm kьveьs gizişə ne zə una moz: Kəs as moznanьs, Kəçьn sizşə, Kудымkarskəj rajonьn məd moz. Kovşas tədmavнь, kьeəm rajonьn kьş şornitəni, da ləşətnь ətmoz unazьk otir şornitəni şərti

Vil alfavitlən okruznəj komitet bura kəgə bьd komi uzalişşan, velətişşan əktнь eteəm kьvvesə otir şornitəni şərti kьvəktətə (slovarikə), da indavнь komitetlə, med sьlə pozis suvtətnь ətkod terminnez, med mijan şogmis ətlaşə literaturnəj, političeskəj da proizvodstvennəj kьv.

Burзьk, loas kьş bьd uzaliş pondas gizльn mədik kьliş pьrəni terminnesə mijan kьlə şəlas professija şərti: agronom aslas uziş doktor tozə, velətiş, kolxoznik, şelsovetнь şekretar, sudнь uzaliş. Sek mijan çozьk kьvəktəd şogmas.

Rukovodstvo eta uзыn kolə Vil Alfavit komitettezlə rajonneзыn.

ДЕЛОА ГИЗӘТТЕЗ ЈБЛИШ.

Velətcam əni gizнь komiən gizət jurrez. Boştam sьətcəmlis jursə da boştam sijə, kəda gizəma 6t „№ velətcam gizetнь.“ Setən gizəma:

Kудымkarskəj pedagogičeskəj texnikumə.

Grazdanin dьrevna Sorjiv Velvinskəj şelsovetis Kудым-

karskəj rajonis Leşnikov Pavel Mixajloviçşan.

Gizəma etə jursə ne siz, kьş kolə pьrvo, „texnikumə“ kьv vьrньn puktəma toçka, a kolə zapjatəj; ed sьətcəmləni jurs kьş i bьdəs mukəd gizət jurrez, ətik şornikuzaş i pondətcə (Pomsə vizəta mədvadəni stranicaş)

„Kudymkarskaj“ kылэн, а помашә (кончайтә), сьәтсәм кылэн“
Sešša vizätä, ed kәр „texnikumä“ кыв вәрә пуктәма тоčka, to
loä vezärttäm -mьj Kudymkarskaj pedagogičeskaj texnikumä? Ed
Kudymkarskej pedagogičeskej texnikumä mortьs gizäma sьәtсәм,
sijән i oz pož jansätнь točkaen enä кывvezsә. А nižä кывvezsә,
kәdnä mьtсәlәнь kinšәn gizäma etä sьәtсәмьs, kolä suvtätнь
zapjatәjjez kolasә. Etä әtik.

Mәd-kә, kinšәn gizäma sьәtсәмьs? gizäma grazdanin Lešni-
kov Pavel Mixajloviсšәn. Kьtiš etä grazdaninьs?—Sorjьv derev-
naiš. Kьeәм selsovet?—Velvinskaj. Kьeәм rajon?—Kudymkarskaj.
To kьz i suvtasә šәrsән vәrsән enä кывvez, tokoed vunätә med-
sәrsә кывvez loasә medvәrja кывvezән. Siz-kә vьdәs sьәtсәм
jurьs loas komiән to kьeәм:

Kudymkarskaj pedagogičeskaj texnikumä,

Kudymkarskaj rajon Velvinskaj selsovet Sorjьv derevna-
iш grazdanin Lešnikov Pavel Mixajloviсšәn,

SBӘTСӘM.

Etä moz zә gizsә i NORASӘMLӘN jur.

Vizәtystam i sь vьlә, kьz gizнь protakollez. Pondәtсәм jur-
šәnas. Primer tujә voštam roс protokol jur:

PROTOKOL № 25

Заседание президиума Дуровского сельсовета Кочовско-
го района Коми (Пермjackәj) округа от 8 января 1932 года

Etä roс protokol jurьs sorašәmән vizәtәma komiән 4-t №
„Velәtсән gazetyн“ to kьz:

PROTOKOL № 25

Zәsedanнo Durovskaj selsovet prezidiumlән Kәčovskaj rajoniš
Komi(Permjackәj) okrugis janvar 8 lunә 1932 vo.

Medsәrsa кыьs estән „protokol“. Kinlән etä protokolyс? Za-
sedanнolән etä protokolyс (a ne prezidiumlән); кьeәм zәsedan-
нolән?—selsovet prezidium zәsedanнolән, i s. oz. Bьdәs proto-
kol jurьs komiән loas ro кьz: Komi (Permjackәj) okrugis Kәс
rajoniš Durovskaj selsovet prezidium zәsedanнolән

PROTOKOL № 25

Etä vәгьп kolә gizнь kinnez vәlisә zәsedanнo vьлн. Sь
vәгьп kolә gizнь kin nuәtә zәsedanнosә da kin gizә protokolsә.
Sešša kolә gizнь, mьj jьliš pondәs munнь šorнi zәsedanнo vьлн
(roсән „повестка дня“), sь vәгьп—kinliš кьvzisә doklad, doklad
vәгьп—kinnez, mьj baitisә doklad kuza, sešša—mьjsuisә doklad
kuza. Medvәгьп zәsedanнo nuәtišlән da gizišlән кььmәšәmmez
(подписи).

Siz-kә protokolyслән formaьs arkmas to кьeәм: Komi (Per-

mjackәj) Okrugis Kәс rajoniš Durovskaj selsovet prezidium za-
sedanнolән

PROTOKOL 25 №

Janvar 8 lun 1932 vo.

Zәsedanнo vьлн vәlisә

Juralis

Giziš

ŠORНITANTOR:

1. Durovskaj kolhozьп vәr zaptan plan tьrtәм jьliš vištälә
Zotov jort.

2. Likbez jьliš kulturnaj šekcijašәn vištälә Mosegov jort.

3. Mukәd (roсән „разное“)

1 Kьvzisә

Doklad kuza baitisә

SUISӘ

2. (Ožsә moz zә)

3. Mukәdьп кьvzisә J. Kočovliš sьәtсәм.

SUISӘ

Juralis

Giziš

Etä moz zә kolә gizнь protokollezsә i mukәd zәsedanнoezlis
da sobranнoezlis.

Kolә vьd komi partijeclә, komsomoleclә, profsojuzniklә,
velәtišlә, velәtiсiшlә, sluzassәjlә da vьd komi uzališlә jonьka
kutсьнь velәtсьнь gizнь vәrsә gizәttez komiән!

Gr. Neçaj-v.

АНКЕТА

1. Pamiļlo

2. Nим

3. Ajnim

4. Çuzan vo

5. Nacionalnoš

6. Kьeәм profsojuzьп çlenьп, kәrsәn
da biletlән nomer.

7. Sulalan-ja komsomolьп (кьeәм voә
pьrin da biletlән nomer).

8. Partijnoš (кьeәм voә pьrin partijaә
da biletlән nomer).

9. Kьeәм perjoьп әni olan (batrak, ved-
nak, šerednak ali kulak).

10. Kьeәм perjoiš petin (ravoçәj,
kreššanin pop-dak da mukәd).

11. Kьeәм obsestvennәj uz nuәtljn ožьk i
әni (sovetьп, koperacijaьп, profsojuzьп,
partijaьп, komsomolьп i мәdik org).

12. Vәlin-ja grazdanskaj vojna vьлн (кьтән,

dьr-ja i kinьп).

13. Vәlin-ja carskaj armijaьп, çoçkommez-
dьньп i dьr-ja.

14. Vәlin-ja Krasnәj Armijaьп (kәр, dьr-ja,
кьтән i kinьп).

15. Kьньmәt vo, tәliš, кьтән i кьeәм proizvo-
dstvoьп uzalin medvәr-ja voezә i әni кь-
тән mьj keran, una-ja vestәнь uz
ponda.

16. Ъзьt-ja obrazovanнo.

17. Kьeәм tәdan кьв komi кыьsšә.

18. Šemejnәj položenнo (gәtyra, gәtyrtәм,
ьзьt-ja šemja, кьньmә udan vedan,
кьньma нь kolasьп uzališsez.

19. Кьтән gortьt (derevna, selsovet, rajon,
okrug).

20. Adres: Komi (Permjackәj) okrug, Kudym-
kar, sovetskaj ul.

REDKOLLEGIJA: Turicьп F. A. Zubov. S. F Mexonosin . G